

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH W CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ ZAMEK UJAZDOWSKI

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm., art. 22c, art. 22b).
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023, poz. 1606, art. 7, pkt. 6).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Cele

1. Podstawową zasadą wszystkich podejmowanych działań przez instytucję kultury jest działanie na rzecz komfortu i bezpieczeństwa uczestnika kultury. Szczególną troską pracowników i współpracowników Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski (dalej: CSW) otaczana jest grupa małoletnich uczestników kultury, ich bezpieczeństwo, dbałość o ich dobro oraz uwzględnianie potrzeb.
2. Pracownicy i Współpracownicy CSW traktują dzieci i młodzież z szacunkiem i nie dopuszczają się wobec nich przemocy w jakiegokolwiek formie.
3. Pracownicy i Współpracownicy instytucji realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swojej kompetencji.
4. Niniejszy system ochrony dzieci przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzenia dzieci, a w sytuacji gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc małoletniemu oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w instytucji za bezpieczeństwo dzieci korzystających z oferty instytucji.

Informacja o dostępności

1. Niniejsze standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały wdrożone zarządzeniem Dyrektora CSW, opublikowane na stronie internetowej i są promowane wśród całego zespołu, opiekunów grup dzieci, dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia edukacyjne realizowane przez CSW.
2. Grupy małoletnich są zapoznawane z poniższymi standardami przed uczestnictwem w zajęciach.

Rozdział I

Słownik terminów użytych w dokumencie

Dziecko / małoletni – każda osoba poniżej 18. roku życia. Określenia te używane są zamiennie.

Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka – w tym jego zaniedbanie.

Pracownicy instytucji – każdy pracownik CSW Zamek Ujazdowski bez względu na formę zatrudnienia, a także współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji

pełnionej funkcji lub przydzielonych zadań ma kontakt z dziećmi lub może mieć potencjalny kontakt.

Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka – rodzic, opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.

Zgoda rodzica dziecka – oznacza zgodę co najmniej jednego z dwóch rodziców/ opiekunów dziecka.

Dane osobowe dziecka – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym wizerunek cyfrowy.

Zespół ds. Ochrony Małoletnich (Zespół) - zespół pomocniczy Dyrektor CSW do wdrożenia i realizowania Standardów. Zespół tworzą 4 osoby powołane spośród pracowników CSW (Dział Edukacji, Dział Personalny, Dział IT i Multimediów) na okres dwóch lat. Pracami Zespołu kieruje przewodniczący – Dyrektor CSW. W ramach Zespołu tworzy się dwa podzespoły: Zespół Interwencyjny i Zespół ds. Standardów Ochrony Małoletnich.

Rozdział II

Obszary Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem

Standard I – POLITYKA OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski opracowało, przyjęło i wdrożyło do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich (dalej: Procedura lub Standardy):

1. Dotyczą one wszystkich Pracowników instytucji (pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy).
2. Standardy ochrony małoletnich określają w szczególności:
  - a) Zasady rekrutacji na stanowiska, które mają bezpośrednią styczność z małoletnimi
  - b) Sposób reakcji na przypadki podejrzenia, że małoletni doznaje krzywdzenia
  - c) Zasady bezpiecznych relacji pracowników instytucji z dziećmi
  - d) Zasady korzystania w instytucji z Internetu oraz mediów elektronicznych
  - e) Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci.
3. Procedura Standardy Ochrony Małoletnich opublikowana jest na stronie internetowej CSW i jest przedstawiona do zapoznania się wśród pracowników instytucji, którzy potwierdzają pisemnie zapoznanie się z dokumentem. (Załącznik nr 1 do Procedury)
4. Procedura stanowi załącznik zlecenia przeprowadzenia zajęć edukacyjnych dla grup – do zapoznania się z nim i potwierdzenia przez opiekunów grup.
5. Procedura w wersji skróconej znajduje się w punkcie informacyjno-kasowym instytucji i stanowi element, z którym Pracownicy instytucji aktywnie zapoznają rodziców dzieci korzystających z oferty kulturalnej CSW.

Standard II – PERSONEL

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników, szkolenia z zastosowania Standardów w praktyce:

1. Zasady rekrutacji pracowników mających bezpośrednią styczność z dziećmi, w tym obowiązek uzyskiwania danych z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym oraz, gdy jest to uzasadnione i dozwolone przepisami obowiązującego prawa – informacji z Krajowego Rejestru Karnego, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskiwania oświadczenia pracowników o niekaralności lub braku toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, oraz za przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego.
2. Zasady bezpiecznych relacji Pracowników instytucji z małoletnimi, jasno wskazujące, jakie zachowania na terenie instytucji są niedozwolone, a jakie pożądane:

- a) pracownicy CSW w kontakcie z małoletnim odnoszą się do nich z szacunkiem, wysłuchują i starają się udzielać im odpowiedzi stosownie do sytuacji i ich wieku, nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają, nie krzyczą,
  - b) niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiejkolwiek formie. Każde, przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone,
  - c) nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany,
  - d) kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest wyjątkowo, kontakt fizyczny Pracowników instytucji. Do takich sytuacji zaliczyć można:
- a) pomoc małoletniemu z niepełnosprawnością w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli rodzaj niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/jego opiekun wyrazi na to zgodę,
  - b) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zadanie w ramach warsztatu, zabawa itp.).
4. Zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
- a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
  - b) procedur interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia,
  - c) odpowiedzialności prawnej pracowników, zobowiązanych do podejmowania interwencji.
5. Zasady przygotowania pracowników – edukatorów, pracujących z dziećmi i ich rodzicami oraz opiekunami do edukowania:
- a) dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
  - b) rodziców oraz opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem.
6. Zasady zwiedzania wystaw zawierających treści nieodpowiednie dla małoletnich:
- a) obowiązkowa konsultacja aranżacji wystawy z przewodniczącym Zespołu ds. Ochrony Małoletnich,
  - b) informowanie rodziców oraz opiekunów o nieodpowiednich treściach na wystawie poprzez komunikat na stronie internetowej instytucji, w punkcie informacyjnym/kasie oraz informacja wizualna/tekstowa na samej wystawie,
  - c) edukator jest odpowiedzialny za wybór treści przekazywanych na zajęciach edukacyjnych.
7. Pracownicy CSW nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnim bez wiedzy ich opiekunów.

Standard III – PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU KRZYWDZENIA DZIECI

1. Pracownik CSW, który uzyskał informację o zagrożeniu dla małoletniego, dokonuje oceny ryzyka, czy jest ono nagłe, zagrażające życiu lub zdrowiu i wymagające natychmiastowej interwencji.
2. Należy w szczególności zwrócić uwagę na poniższe czynniki ryzyka:
  - a) widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić,
  - b) nadmierne zakrywanie ciała nieadekwatne do pogody,
  - c) strach przed opiekunem, obawy przed powrotem do domu,
  - d) strach przed osobami dorosłymi,
  - e) używanie środków psychoaktywnych,
  - f) nadmierne szukanie kontaktu z dorosłymi,

- g) pojawienie się w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu małoletniego motywów przemocy lub motywów seksualnych,
  - h) nadmierne rozbudzanie seksualne małoletniego nieadekwatne do wieku.
3. Wszyscy pracownicy i współpracownicy CSW mają obowiązek reagować na zgłoszenia dotyczące zdarzeń zagrażających dziecku.
  4. Zespół Interwencyjny, o którym mowa w Rozdziale III Procedury, dokonuje rozpoznania zgłaszanych incydentów i przekazuje informacje na ich temat Dyrektorowi CSW wraz z sugestiami oraz sporządza Kartę Interwencji (Załącznik nr 2 do Procedury).
  5. Instytucja wypracowała procedury, które określają jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników, a także w sytuacji uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia przez otoczenie.
  6. Instytucja dysponuje danymi kontaktowymi instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodki pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia).
  7. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony personelu, wówczas taka osoba jest całkowicie wyłączona z procedury podejmowania interwencji, a interwencja prowadzona jest przez Dyrektora CSW.
  8. W miarę możliwości do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.

Standard IV – NADZÓR

Z ramienia instytucji, specjalnie powołany jest Zespół ds. Ochrony Małoletnich, który monitoruje wdrażanie i min. raz na dwa lata aktualizuje zapisy Standardów, chyba że przepisy nadrzędne zostaną wcześniej zmienione.

Rozdział III Zespół ds. Ochrony Małoletnich

1. Dyrektor CSW powołuje Zespół ds. Ochrony Małoletnich jako zespół pomocniczy do wdrożenia i realizowania Standardów. W skład Zespołu wchodzi 4 osoby powołane spośród pracowników CSW (Dział Edukacji, Dział Personalny, Dział IT i Multimediów). Zespół powoływany jest zarządzeniem Dyrektora CSW na czas określony dwóch lat. Pracami Zespołu kieruje przewodniczący – Dyrektor CSW.
2. Do zadań Zespołu należy przede wszystkim:
  - a) opracowanie lub udział w opracowaniu projektu Standardów Ochrony Małoletnich w CSW oraz sugerowanie zmian, w wersji pełnej jak i we wersji skróconej,
  - b) przygotowanie oraz szkolenie pracowników CSW do stosowania Standardów,
  - c) przechowywanie i archiwizacja dokumentacji związanej z ochroną małoletnich w CSW,
  - d) monitorowanie poziomu realizacji Standardów w CSW,
  - e) zbieranie i uzupełnianie dokumentacji związanej ze zgłaszanymi incydentami i prowadzenie ich rejestru,
  - f) wstępne rozpoznawanie zgłaszanych incydentów, przekazywanie informacji na ich temat Dyrektorowi CSW wraz z sugestiami dotyczącymi dalszego procedowania.
  - g) co najmniej raz na dwa lata aktualizuje zapisy Standardów, chyba że przepisy nadrzędne zostaną wcześniej zmienione.
3. W ramach Zespołu stworzone są podzespoły:
  - a) Zespół Interwencyjny – odpowiedzialny m.in. za udział w interwencjach, tworzenie kart interwencji i prowadzenie rozmów z osobami biorącymi udział w interwencji, prowadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z interwencjami, tworzony przez Dyrektora CSW w przypadkach wskazanych w niniejszej Procedurze.

- b) Zespół ds. Standardów Ochrony Małoletnich – odpowiedzialny za monitorowanie stosowania i aktualizowania Standardów, wyznaczany przez Dyrektora CSW.
4. Każdy pracownik CSW, który powziął podejrzenie o krzywdzeniu małoletniego jest zobligowany do niezwłocznego poinformowania o tym fakcie Zespół Interwencyjny.

Rozdział IV

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

1. Pracownicy CSW posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka Pracownicy instytucji podejmują rozmowy z rodzicami lub opiekunami dziecka, przekazując informacje na temat oferty wsparcia.
3. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik-dziecko i dziecko-dziecko ustalone w instytucji.
4. Rekrutacja pracowników instytucji, zwłaszcza do działów, gdzie jest kontakt z dziećmi odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji.

Rozdział V

Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia.

1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek przekazania podejrzenia/uzyskanej informacji Dyrektorowi CSW.
2. Po uzyskaniu informacji Dyrektor CSW powiadamia opiekunów dziecka (nauczyciela) i zgłasza podejrzenie krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka w instytucji zgłoszą rodzice/opiekunowie dziecka, Dyrektor CSW jest zobowiązany zwołać Zespół Interwencyjny.
4. Zespół Interwencyjny wzywa rodziców/opiekunów na spotkanie wyjaśniające, z którego sporządza się notatkę, która jest uzupełnieniem Karty Interwencji.
5. Dyrektor CSW powinien zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia instytucji zewnętrznej.
6. Dyrektor CSW ma obowiązek poinformować rodziców/opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (policja, prokuratura, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej).
7. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów małoletniego (o ile to było możliwe) zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor CSW składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadomienie do sądu rejonowego - wydział rodzinny i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub innej uprawnionej instytucji.
8. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice / opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – Dyrektor CSW informuje o tym fakcie na piśmie rodziców/opiekunów.
9. Wszyscy pracownicy, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęli informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział VI

Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych małoletnich

1. Centrum Sztuki Współczesnej, uznając prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka oraz najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dn. 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyleniu dyrektywy 95/46/WE – ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.
3. W każdym przypadku należy kierować się dobrem i godnością dziecka. Materiał zawierający wizerunek dziecka nie może być uwłaczający lub obrażający je, pokazywać sytuacji, które bez kontekstu wydają się ośmieszające, niewłaściwe, pokazywać przekroczeń strefy intymnej i nagości.
4. Zabronione jest ujawnianie w trakcie rejestracji jakichkolwiek informacji dotyczących dziecka, w tym jego stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka.
5. Wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego utrwalania i rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać Dyrektorowi CSW, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rozdział VII

Postanowienia końcowe

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie w dniu 15.10.2024.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu, osób małoletnich i ich pracowników/opiekunów, w szczególności poprzez – pocztę elektroniczną, umieszczenie na dysku sieciowym CSW, wywieszenie na tablicy ogłoszeń oraz zamieszczenie na stronie internetowej CSW.
3. Wersja skrócona Procedury dostosowana do poziomu dzieci/małoletnich będzie dostępna na stronie internetowej instytucji oraz zakomunikowana na początku każdego zajęcia grupy małoletnich w CSW.

Załącznik nr 1 do Procedury
Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami

_____
Miejscowość, data

_____
Imię i Nazwisko

_____
Dział

**Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami
Ochrony Małoletnich**

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski i zobowiązuję się do ich stosowania

_____
czytelny podpis

**KARTA INTERWENCJI
w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski**

1. Imię i nazwisko małoletniego

.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)

.....

3. Osoba zgłaszająca podejrzenie krzywdzenia/potrzebę interwencji:

Data.....

Opis działania:

.....

.....

.....

4. Działania podjęte wobec małoletniego:

Data.....

Opis działania:

.....

.....

.....

5. Ustalenie planu pomocy (jeśli dotyczy)

.....

.....

.....

6. Spotkania z opiekunami małoletniego

.....
.....
.....

7. Dane dot. interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)

.....
.....
.....

8. Wyniki interwencji:

.....
.....
.....

9. Działania podjęte wobec krzywdzącego:

.....
.....
.....